TEGV EVDE Çocuk Dergisi
Sayı: 2 • Kasım 2020
Ücretsiz

TEGV EVDE 2

Dev Kar Taneleri

Oyun Hamuruyla Emoji Programlama

Allianz Motto Hareket kartları ile harekete hazır mısın?

Gemi Yolculuğu

Origami Yapımı

Evde Nerelerde Mikrop Var?

Birlikte Nefes Egzersizi Yapıyoruz!

TÜRKİYE EĞİTİM GÖNÜLLÜLERİ VAKFI

Inco Education Accelerator, Google.org desteği; Allianz ve Masalperest katkıları ile hazırlanmıştır.

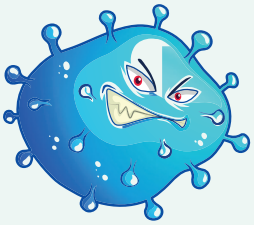

EVDE NERELERDE MİKROP VAR?

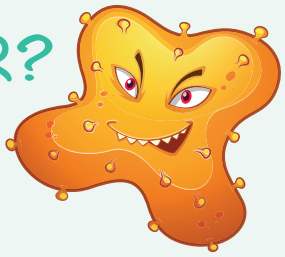

Derginle birlikte mikrop etiketlerini de aldın mı?
Hadi etiketlerle biraz oyun oynayalım!

Şimdi evde bir oda seçelim, bu odada en çok nerede mikrop var acaba? Mikrop olduğunu düşündüğün yerlere mikrop etiketlerinden bir tane yapıştır. Bunu tüm evdeki odaları gezerek yapabilirsin. Sana birkaç ipucu: En çok mikrop görülen yerler; tuvaletler, kapı kolları, ışık açma-kapama düğmeleri, nemli bezler, çöp kutusu, klozet kenarları...

Eğer kardeşin varsa bunu daha eğlenceli hale getirebiliriz! Bir odaya kaç tane etiket yapıştırdığını say, sonra kardeşine sor bakalım etiketleri bulup tüm mikropları toplayabilecek mi? Eğer bulamıyorsa etiketlere yaklaştıkça sıcak, uzaklaştıkça soğuk diyerek ona yardımcı olabilirsin.

Bu oyunu sevdiysen bir kâğıda küçük kutucuklar çizerek sen de kendi mikroplarını yapabilir, bantla onları etiket olarak kullanabilirsin.

Kapı Kolu Notluğu

Yanda senin için bir kapı kolu notluğu hazırladık. Bu görseli istediğin şekilde boyayıp tuvaletten çıkarken hatırlamak için bir not yazabilirsin. Bir örnek; ELLERİNİ YIKAMADAN MI ÇIKIYORSUN? Kapı kolu notluğunu bir makas ile nokta nokta işaretli yerlerden keserek kapının koluna takabilirsin.

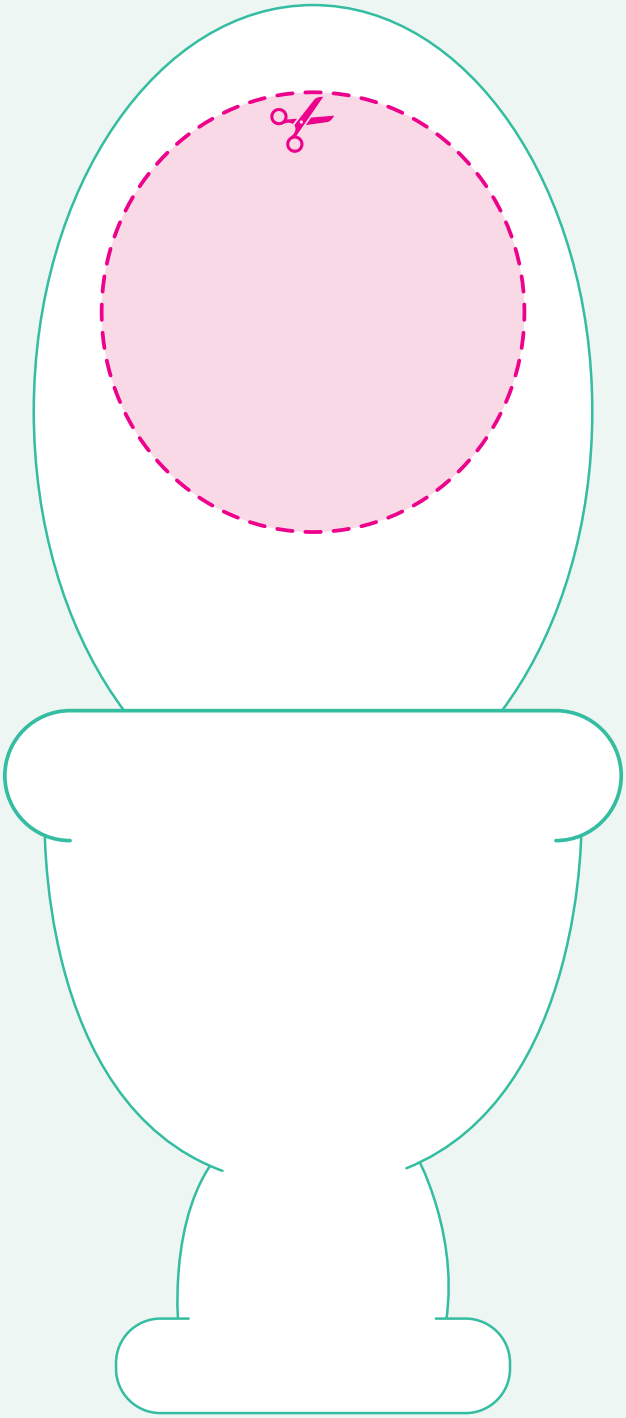

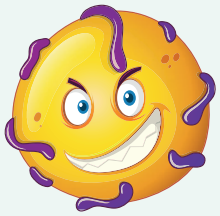

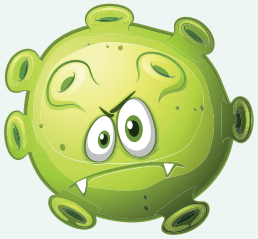

TEGV Kütüphanesi

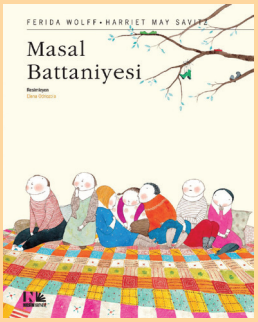

MASAL BATTANİYESİ

Bir masalcı nine düşünün... Köyün tüm çocuklarını koskoca masal battaniyesinin üzerine topluyor ve onlara harika masallar anlatıyor. Ama battaniye günden güne gizemli bir şekilde küçülmeye başlıyor...

Sevgi, paylaşma ve dayanışma hakkında çok güzel bir hikâyesi olan bu kitabı okuyabilir ve sizler de aynı masalcı nine gibi başka arkadaşlarınıza da anlatabilirsiniz...

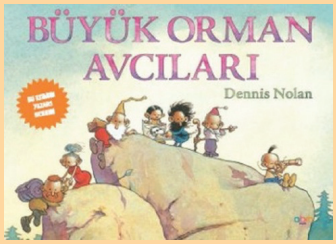

BÜYÜK ORMAN AVCILARI

Bu kitapta yazı yok! Okuyucular olarak kitabın yazarı sen olacaksın ve resimlere uygun hikâyeni sen oluşturacaksın. İstediğin hayali kurmakta, kitaba istediğin gibi yön vermekte ve bir son bulmakta özgürsün!

Hem eğlenmeni hem de yaratıcılığını geliştirmeni sağlayacak kitabı TEGV kütüphanesinde ya da Okuma Adası'nda bulabilirsin.

MASAL PEREST

İlk yazımızda bisküvi evler inşa etmiştik. Bu çalışmanın sizlere de en az bizim kadar heyecan verdiğini görmek bizi çok mutlu etti. Peki bir STEM etkinliği daha yapmaya hazır mısınız?

ETKİNLİK ZAMANI

Pipet Köprüler

Yandaki görselde Endonezya'da, Banten adlı köydeki okula gitmeye çalışan çocukları görmektesiniz. Öğrenciler her gün okula gidebilmek için Ciberang gölünü geçmek zorundadır.

Ciberang gölü meydana gelen bir sel taşkını sonrasında üzerindeki köprünün ayaklarını kırarak okula gidiş yolunun oldukça riskli olmasına sebep olmuştur.

Sizler bir inşaat mühendisi olsaydınız bu öğrencilerin hayatını kolaylaştırmak için nasıl bir köprü tasarlardınız? Haydi iş başına!

Araştıralım, İnceleyelim

Köprünü tasarlamadan önce biraz köprü incelemeye ne dersin? İşte bizden sana örnekler.

Malzemeler:

Bant
- Makas
- Cetvel
- Körüklü pipet
- Ataç

Tasarımında bunlara dikkat etmelisin

- Sadece size verilen malzemeleri kullanabilirsiniz.
- Tasarladığınız köprü maksimum ağırlığa dayanabilmeli.
- Köprünüzün boyca uzunluğu en az 50 cm olmalı.

Bu etkinliği sevdiysen ve daha çok STEM etkinliği yapmak istiyorsan Stem Aktivite Kitaplarımızı incelemeyi unutma! Bu etkinlikler 7 ve üst yaş grubu için uygundur.

Şimdi yaratıcılığınızı kullanma zamanı!

Aşağıdaki Hikâyeyi Birlikte Tamamlayalım mı?

Aşağıda diş sağlığı ile ilgili bir hikâye tamamlama etkinliği yer alıyor. Paragrafta boş bırakılan yerlere kutucukların içindeki kelimelerinden uygun olanları yerleştirir misin?

ARTIKLARI

ASİT

DİŞ ÇÜRÜĞÜ

MİNEYE

MİKROPLAR

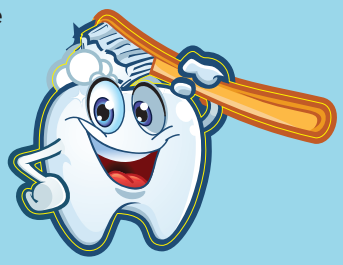

"Ağzımızı bir ülke gibi düşünelim... İçinde de pulpa, dentin ve mine isimli malzeme katlarıyla oluşmuş küçük, beyaz evleri olan... Bu evler çok sağlamdır. Fakat bu evlerin korunması, bu evlere çok iyi bakılması ve bu evlerin temiz tutulması gerekir. Eğer iyi bakılmaz ve temiz tutulmazlarsa, yiyeceklerle ağza giren …… dişler üzerinde yaşayıp çoğalarak önce …… zarar verirler. Mikropların mine tabakasını çürütmesine ağızda kalan yiyecek …… neden olur. Bunlar ağızda bakteri-mikrop yüzeyi (plağı) oluşturarak "……" ortaya çıkmasına neden olur, bu da mine tabakasına zarar verir. Böylece mine tabakası zedelenir. Eğer bu zedelenme ilerlerse, dentini de etkiler, …… oluşur. Çürük giderek pulpaya (diş özüne) ulaşır. Diş özü etkilendiğinde, artık ev içten içe, yıkılacak hale gelmiş demektir."

Birlikte Nefes Egzersizi Yapıyoruz!

Aşağıda yer alan nefes egzersizi, günlük aktivitelerin arasındaki geçişleri iyileştirmek, yeniden odaklanmanı sağlamak ve başkaları ile daha rahat bağ kurabilmeni kolaylaştırmak için hazırlandı. Bu egzersizi yaparken bir yetişkinden yardım alman gerekebilir. Aynı zamanda dinlendirici bir müziğe de ihtiyacın olacak. Her şey hazırsa başlayabilirsin!

Bu nefes egzersizi 30 saniyede de tamamlanabilir, iki dakika da sürebilir. Bu, tamamen sana bağlı. Başlarken gözlerini kapatman ve şu adımları izlemen gerekiyor:

- Öncelikle dik bir şekilde otur. Başının üzerinde seni yukarı doğru çeken bir ip olduğunu düşün. Aldığın nefesin karnına kadar gidebilmesi için dik oturmak önemli.
- Gözlerini kısma veya gözlerini sımsıkı tutma, sadece sakinleş.
- Başlamak için seçtiğin melodiyi dinlemeye başla, nefesine odaklanarak bunu olabildiğince uzun süre dinle. Melodiyi ikinci kez dinle, yine olabildiğince uzun süre dinle ve yavaşça burundan nefes alıp yedi saniye nefesini tut ve burundan nefes ver. Gözlerini yavaşça aç.
- Nefesinin nasıl hareket ettiğini görmek istersen, yere uzan ve karnına küçük bir nesne koy. Tıpkı dalgaların bizi denizde bir ileri bir geri sürüklemesi gibi, bu nesnenin de nefesin sayesinde karnında nasıl aşağı yukarı hareket ettiğini göreceksin.

ORİGAMİ YAPALIM

Origami kelimesi, Japonca'da "ori" (katlamak) ve "gami" (kâğıt) sözcüklerinin birleşiminden meydana gelmektedir ve kâğıt katlama sanatına verilen isimdir. Genellikle kare kâğıt parçalarını kesmeden ve yapıştırıcı kullanmadan, sadece katlayarak, çeşitli figürler oluşturarak yapılır.

Haydi şimdi seninle de bir balina yapalım!

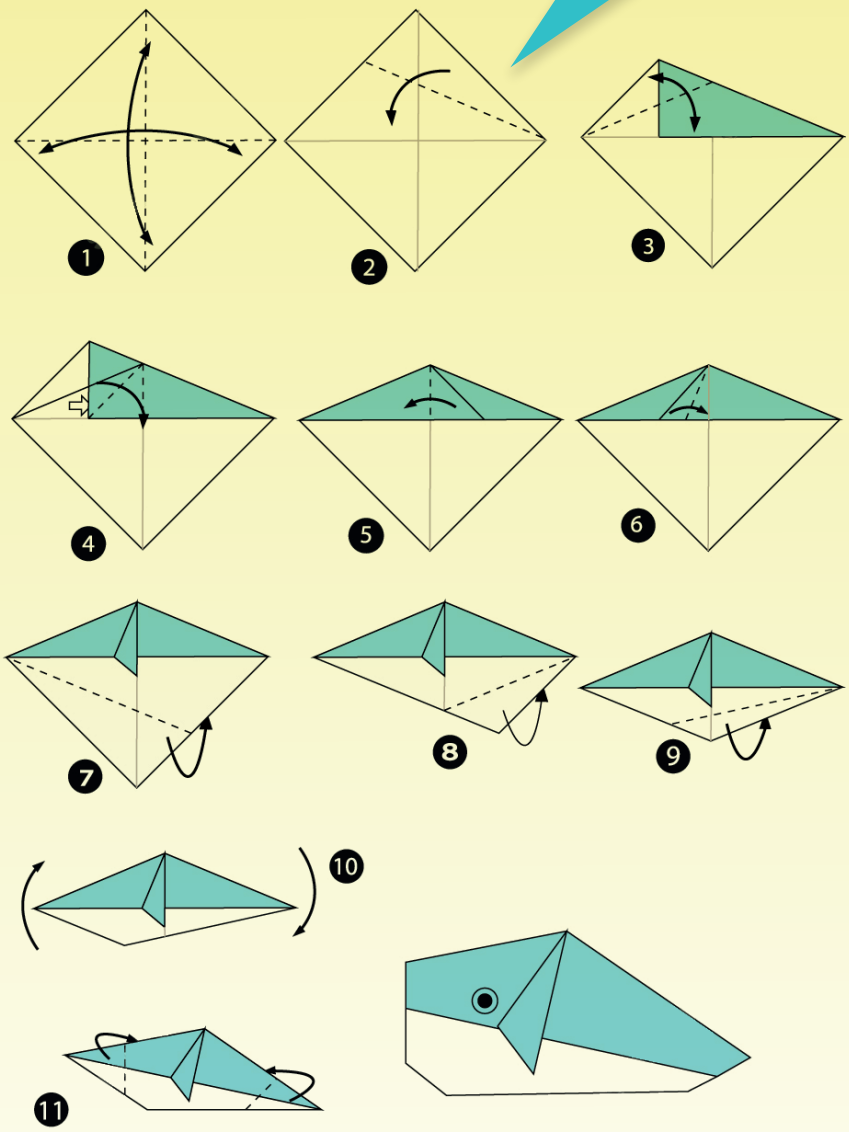

Öncelikle kare kağıt oluşturun.

Dikdörtgen şeklinde kağıdınız varsa, kare şekline getirebilirsiniz

Üst ve alttaki köşeleri resimdeki gibi içe doğru katlayın.

Sol köşeyi içe kıvırın.

Şimdi orta çizgisinden içe doğru katlayın.

Sağdaki ucu balinanın kuyruğu olacak. Kuyruğu yukarı kaldırın.

Makasla ortasından açıp parçaları yatırın.

Şimdi istediğiniz gibi süsleyebilirsiniz

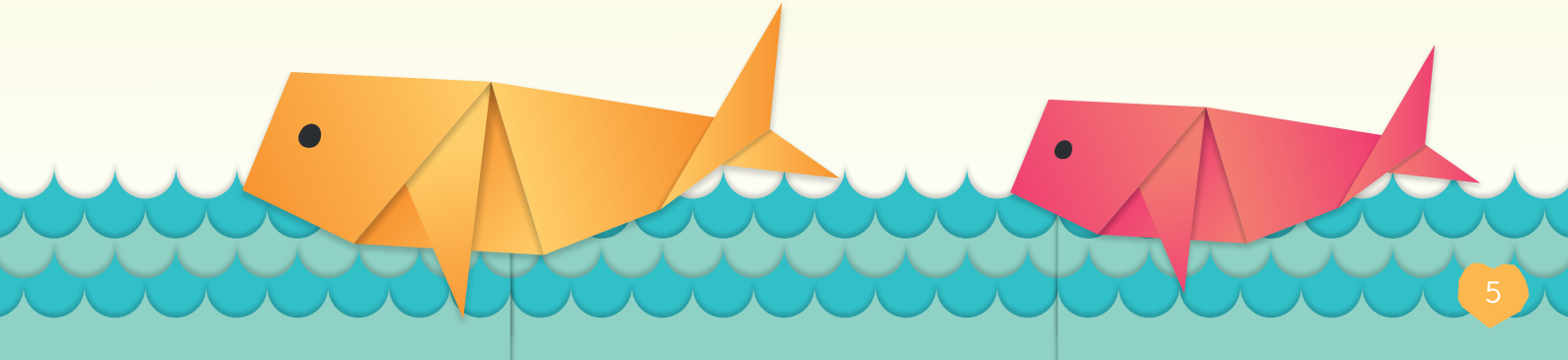

GEMİ YOLCULUĞU

Merhaba, bir gemi yolculuğuna hazır mısın?

Gemimiz biraz küçük, bu nedenle kaptan bu gemiyle yolculuk yapacak kişinin en az iki konuda bize yardım etmesini istiyor. Sen bize nasıl yardım edebilirsin?

1. Yemek yapabilirim.

2. .....

3. .....

Gemi çok küçük olduğu için çok az eşya alabiliyoruz, bu uzun yolculukta en çok ihtiyacın olacak üç şeyi alma hakkın var, neleri seçtin ve neden? – yemek, uyumak gibi ihtiyaçların kaptan tarafından karşılanacak, bunları dert etme.

1. Gece lambası çünkü loş bir odada uyumaktan hoşlanıyorum.

2. .....

3. .....

4. .....

Evet, gemiye hoş geldin, sonunda yola çıkmaya hazırız. Herkes gemiye bindiğine göre, artık hareket edebiliriz... Gemi personeli görev yerlerine, gidiyoruz... Kıyıdakilere el sallayalım... Herkes görevini yapmaya başlasın... Birlikte şarkımızı söyleyelim...

Heya mola, Heya mola, Heyyy.. Heyyy..
Heya mola, Heya mola, Heyyy.. Heyyy...

Ama o da ne, ileride şiddetli bir fırtına var. Dikkatli olun... Dümenci şu adaya doğru gidelim... Fırtına yaklaşıyor... Gemi çok şiddetli sallanıyor... Sıkı tutunun... Gemimiz bu fırtınaya dayanamayacak... Burası derin değil, herkes gemiden atlayıp adaya yüzsün...

Evet, canımızı kurtardık ama her şey gitti. Şimdi barınmak ve yemek için bir şeylere ihtiyacımız var, adayı keşfe çıkalım.

Adada bizim ihtiyacımız olan neler bulabildin?

Mevye, ...

Adanın diğer tarafında bol yiyecek ve gemimizi onaracak malzemeler var... Oraya bir köprüden geçiliyor. Köprünün girişinde de bir yerli kadın var. Sorduğu soruları bilenlerin karşıya geçebileceğini söylüyor. Hadi yerli kadının sorularına bir bakalım.

Senin ülkende hangi denizler var?

.....

Ülkenin başkenti neresi?

.....

Gemiler nasıl yol alır?

.....

Süper! Gemiyi onarmak için malzemelerimize kavuştuk!
Gemiyi onarmaya başlamadan önce bize örnek bir gemi resmi çizebilir misin?

Evet, resim çok yardımcı oldu, hızlıca gemiyi eski haline getirdik. Şimdi geri dönme zamanı... Biraz şarkı söyleyelim mi?

Heya mola, Heya mola, Heyyy.. Heyyy..
Heya mola, Heya mola, Heyyy.. Heyyy...

Aa bakın herkes bizi bekliyor limanda ailemiz, arkadaşlarımız... Bir gazeteci bile var, seninle röportaj yapmak istiyor. Yolculukta neler iyi geçti? Mürettebat iyi anlaşıyor muydu? Başınıza neler geldi? Nasıl kurtuldunuz? Yolculuğa çıktığınız için mutlu mu yoksa pişman mısınız? Neden böyle hissediyorsunuz?

Canlandır bakalım, ne olacak?

Bu etkinlikle, duygularını daha iyi tanıyacak, doğru bir şekilde adlandıracak ve duygularını yansıtan canlandırmalar yapacaksın. Kim bilir, belki duygularınla ilgili daha fazla konuşmak isteyeceksin.

Haydi başlayalım!

- Bu etkinlik birkaç kişiyle gerçekleştirilecek bir etkinlik olduğu için, arkadaşlarınla ya da ailenle oynayabilirsin.
- Gruptaki herkes, sıra kendine geldiğinde yukarıdaki duygulardan birini seçsin ve seçtiği karttaki kişinin ifadesini ve beden duruşunu kendi bedeniyle yansıtsın.
- Gruptan bir kişi, herkes donmuş haldeyken başka birinin adını söylesin. Adı söylenen kişi, seçtiği karttaki kişi olarak canlandırma yapsın ve en fazla birkaç cümle konuşsun ya da bir ses çıkarsın ve yeniden donsun.
- Herkes sırayla tüm duyguları canlandıracak şekilde devam etsin.
- Aynı etkinlik farklı duygularla tekrarlansın. Bu kez tüm grup söylenen duyguyu bedenleriyle yansıtarak yapsın.
- Etkinlik sonrası birbirinize aşağıdaki soruları sorun:

1. Bu duyguyu en son ne zaman yaşadığını hatırlıyor musun?
2. Bu duyguyu yaşarken bedeninde neler oldu?
3. Canlandırdığın duyguyu bedeninin neresinde hissediyorsun?

3'ER RİTMİK SAYMA İLE ARIYI KOVANINA ULAŞTIRALIM

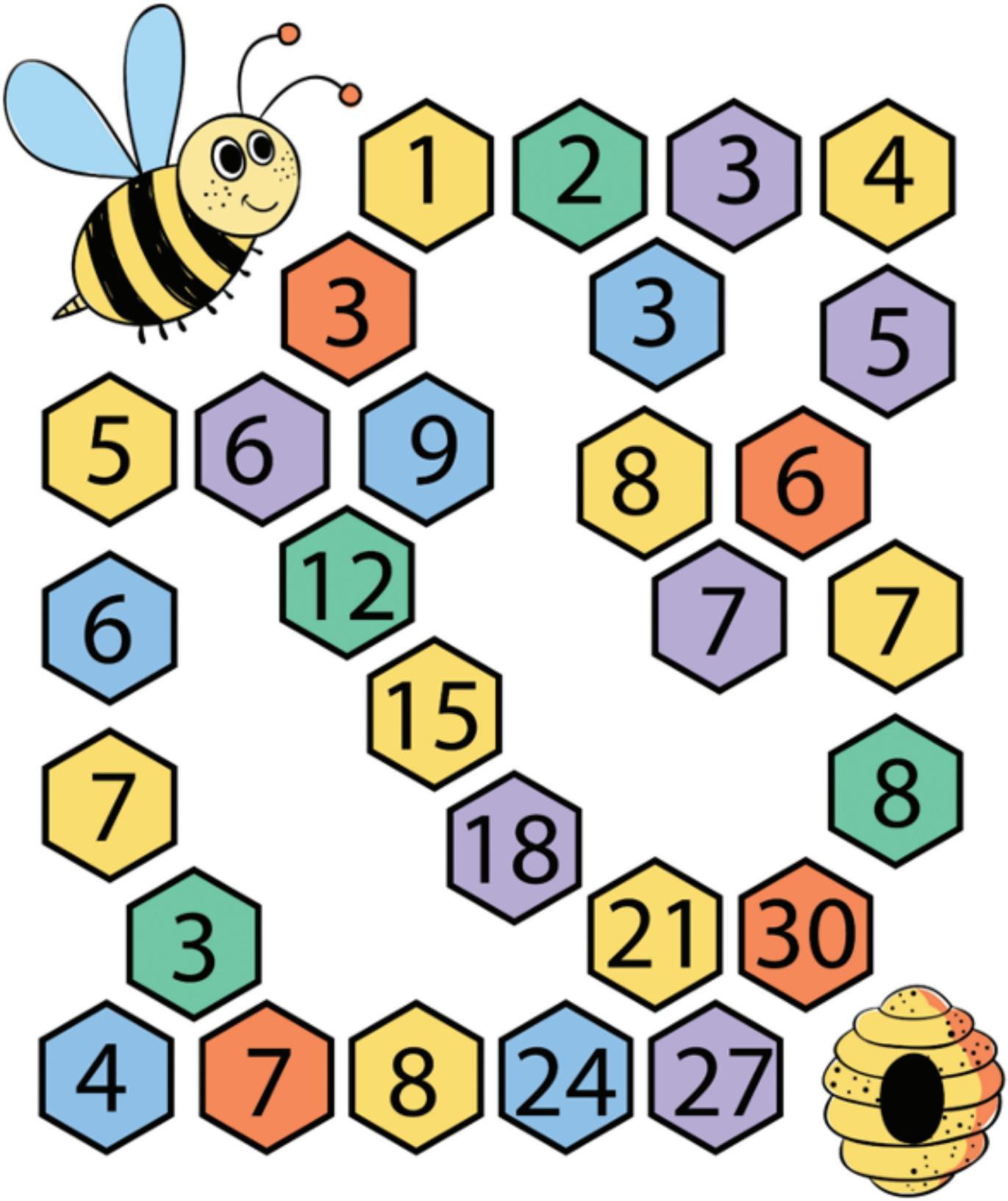

EMOTIONS

We all have feelings. We show our feelings with our faces, by smiling when we are happy or frowning when we are sad. Look at the words below and write them in of the boxes, drawing that emotion on the blank face.

SAD HAPPY SCARED ANGRY

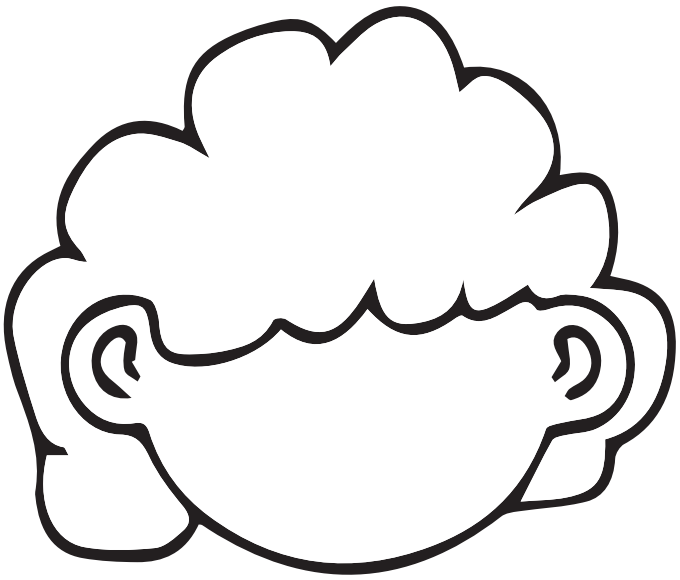

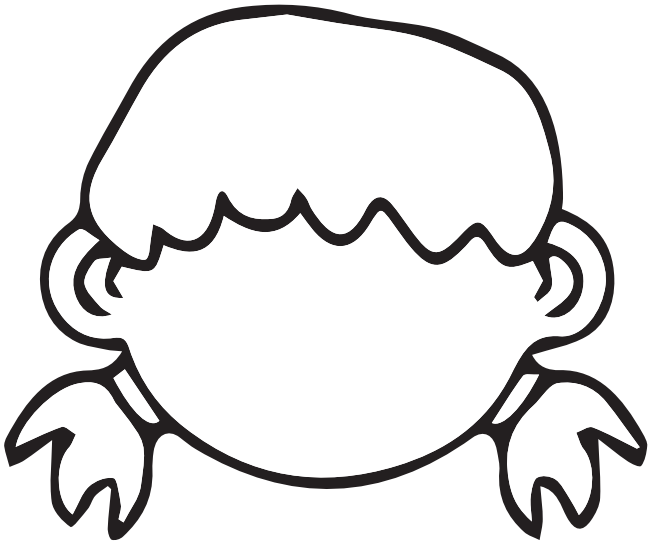

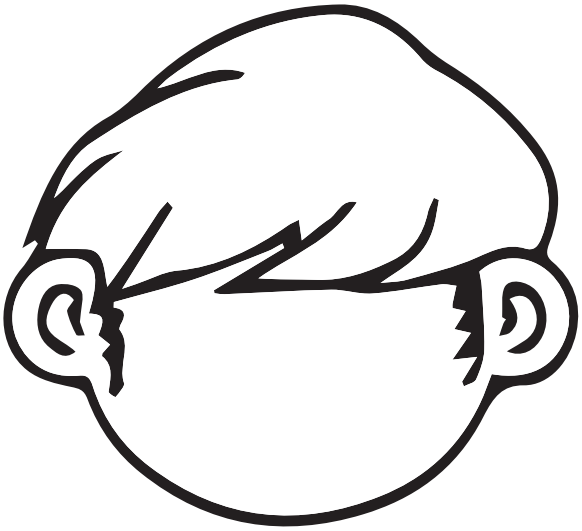

Cevap Anahtarı:
Happy: Mutlu, Sad: Üzgün, Scared: Korkmuş, Angry: Sinirli

DEV KAR TANELERİ

Soğuk kış günlerinde hiç erimeyen kar tanesi yapmaya ne dersin? Kar tanelerini camına yapıştırarak ya da ince bir ip ile asarak odanı süsleyebilirsin.

Malzemeler

20x20 cm boyunda beyaz dosya kağıdı, kurşunkalem, cetvel, makas, ince ip ve yapıştırıcı.

Yapılışı:

1- Kare biçimindeki kağıdı örnek resimde olduğu gibi köşeden köşeye ortadan ikiye katlıyoruz.

2- Kağıdı tekrar ortadan ikiye katlıyoruz.

3- Sağ köşeyi sol tarafa ,sol köşeyi sağ tarafa doğru katlıyoruz. Tekrar ikiye katlıyoruz.

4- Üçe katladığımız kağıdın, yukarıdaki ucunu kesiyoruz.

5- Katladığımız kağıtlara farklı şekiller çizip kestiğimizde çeşitli kar taneleri hazı

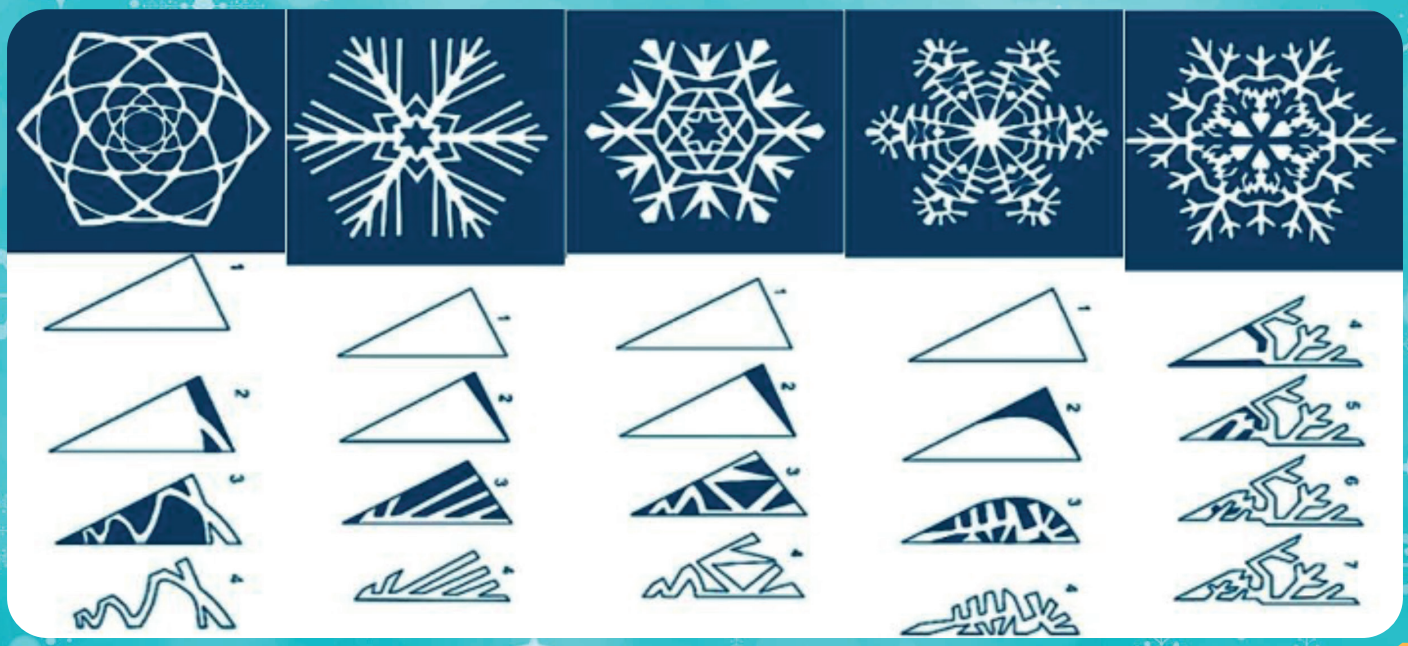

Programlama: Kodlama diğer adıyla programlama kelime anlamıyla belirli şartlara ve düzene göre yapılması öngörülen işlemlerin bütünü anlamına gelir.

OYUN HAMURUYLA EMOJİ PROGRAMLAMA

Yan sayfada yer alan emojilerden birini seç. İstediğin bir kişi ile birlikte oyun hamuruyla emoji programlama ve modelleme görevini paylaş. (Programlama yapacak kişi, sadece sözlü talimatlar kullanarak partnerinin yüzlerden birini yaratmasını sağlar. Modelleyecek kişi ise, yapacağı emojiye bakmadan sadece programlama yapan kişiden aldığı talimatlara göre modeller.) İlk örneği tamamladıktan sonra arkadaşınızla görev değiştirip kimin daha iyi talimat verdiğini öğrenebilir, daha kısa sürede emojiyi tamamlayarak birbirinize meydan okuyabilirsiniz (challenge).

Gerekli malzemeler:

- Oyun hamuru (Kendi oyun hamurunu yapmak için aşağıdaki tarifi uygulayabilirsin.)

Oyun Hamuru yapmak için ihtiyacın olan malzemeler:

- 3 su bardağı un
- ¼ su bardağı tuz
- 1 su bardağı su
- 2 yemek kaşığı sıvı yağ (bebek yağı da kullanabilirsiniz)
- Farklı renklerde hamur için, meyve ve sebze veya varsa renkli gıda boyası ile karıştırabilirsin.

Oyun Hamuru yapımı:

Çukur bir kabın içinde un, tuz, su ve yağı karıştırıp iyice yoğur. Yağın miktarını hamurunun kıvamına göre çoğaltabilir veya azaltabilirsin. Eğer hamurun kıvamı sıvı olursa, daha fazla un ekleyerek daha katı olmasını sağlayabilirsin. Yoğurma işlemini yaparken bir yetişkinden de destek alabilirsin. Hamuru iyice yoğurduktan sonra, eklemek istediğin renk sayısı kadar parçaya böl. Ayırdığın parçalara varsa gıda boyasını azar azar ekleyip yoğur. Gıda boyasını az miktarlarda ekleyip yoğurman oldukça önemli. Gıda boyasının hepsini aynı anda eklersen, hamur yapışkan bir hal alabilir. Gıda boyasının yerine, sebze ve meyvelerden de yararlanabilirsin. Kırmızı için pancar veya vişne suyu, sarı için zerdeçal, kahverengi için kahve, yeşil için ıspanak suyu gibi sebze veya meyveler hamurunu renklendirmene yardımcı olacaktır.

Malzemeler:

1. Evde bulabildiğiniz farklı işlev ve boyutlarda nesneler. Örneğin; Anahtarlar, şişe kapakları, vidalar, kutu kapakları, kemer, lastik, düğmeler, kaşıklar, teller, contalar, bilezikler, yüzükler, piriz/fişler, mandallar, tokalar vb. gibi ilginç nesneler
2. Nesnelerin üzerini örtmek için büyük bir örtü.
3. Oyuncu olarak ailenizden ya da arkadaşlarınızdan birkaç kişi.

NASIL OYNANIR?

- Seçtiğiniz nesnelerin hepsini oyuncular görmeden yere yayın ve üstünü büyük bir örtü ile kapatın.
- Oyuncuların örtüyü kaldırmalarına izin vermeden kabartılara bakarak örtünün altında neler olabileceğini tahmin etmelerini isteyin. Bu aşamada sadece bakarak, yani dokunmadan tahminlerde bulunsunlar.
- Daha sonra örtüye dokunarak incelemelerini isteyin. Nesnelere bu kez de örtünün üzerinden dokunarak onların ne olduğunu anlamaya çalışsınlar. Tahminlerini söylemesinler. Sadece dokunsunlar.
- Bir sonraki aşamada ise ellerini örtünün altına sokmalarını ve nesnelere dokunarak neye dokunduklarını anlamaya çalışmalarını söyleyin. Sonra herkes bir nesne seçip tutsun, ama onu örtünün altından çıkarmadan onun özelliklerini anlatsın. Anlatılarını yönlendirmek için aşağıdaki soruları sorabilirsiniz.

- Nasıl bir şey?
- Bir şeyin parçası olabilir mi?
- Sert mi? Hangi maddeden yapılmış olabilir?
- Sence ne renk?
- Ne için kullanılıyor olabilir?

Dans Çemberi

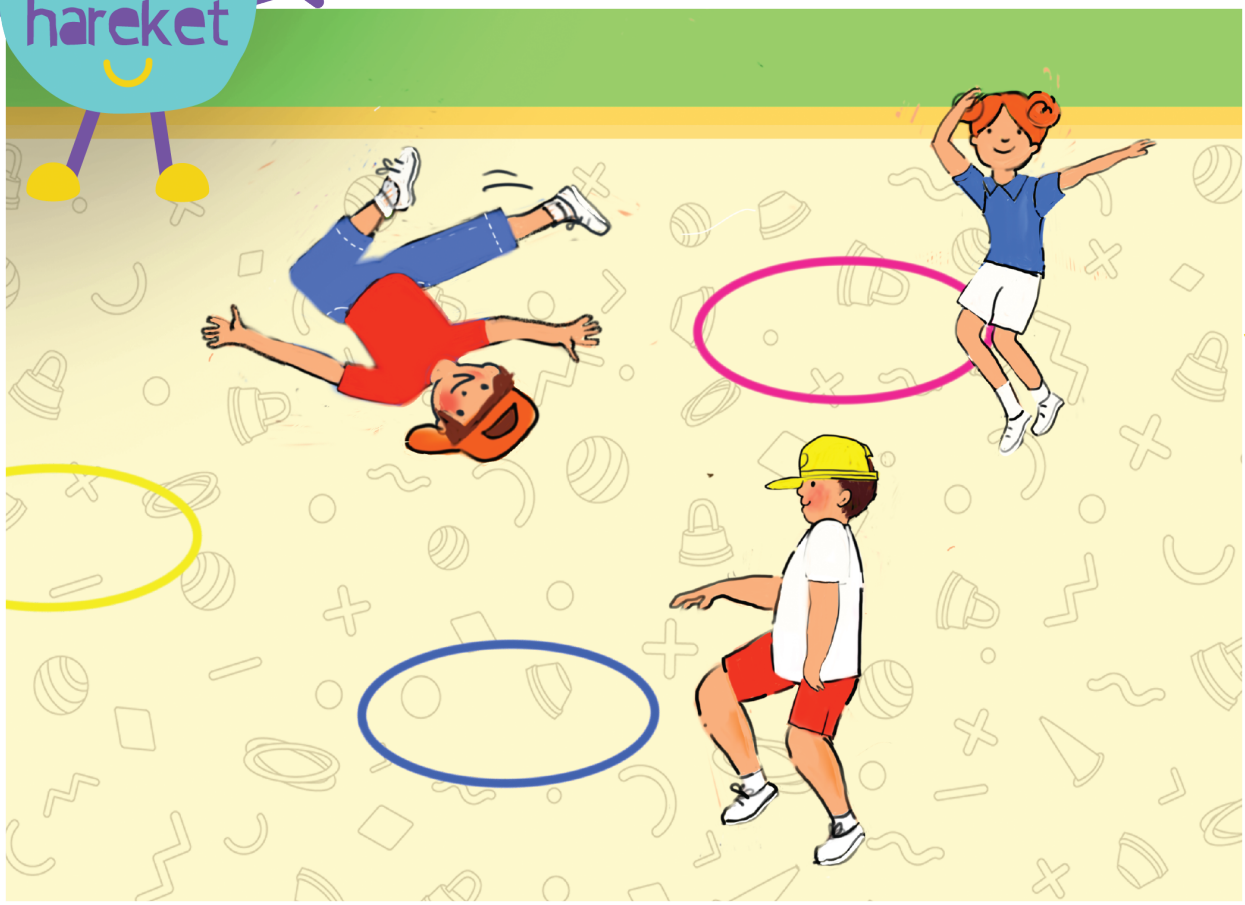

Hazırlık

- Farklı renkte hulahoplar (aile bireyi sayısı kadar)
- Oyun alanına dağınık bir şekilde hulahopları yerleştirin.
- Kullanılacak müzikleri hazırlayın.

Güvenlik

- Çarpıp düşürülebilecek kırılgan objeleri oyun alanından uzaklaştırın.

Açıklama

- Müzikle birlikte aile bireyleri renkli hulahopların etrafında dans etmeye başlarlar.
- Müzik durduğunda oyun lideri bir renk söyler.
- Aile bireyleri söylenen renkteki hulahopa koşar.
- Doğru renkteki hulahopa ilk ulaşan kişi 1 puan kazanır.
- Müzik tekrar başlatılır ve oyun devam eder.
- Oyunun sonunda (süre bittiğinde) en çok puanı alan aile bireyleri oyunu kazanır.

Uygulama Önerileri

- Hulahop yerine renkli iplerden daire oluşturabilirsiniz.
- Aile bireyleri belirli bir dans stilini kullanabilir.
- Hulahop ya da renkli iplerin sayısı azaltılabilir.

** Allianz Motto Hareket, Allianz Türkiye'nin Kurumsal Sosyal Sorumluluk programıdır.*

Allianz
motto hareket

Katı-Sıvı-Gaz

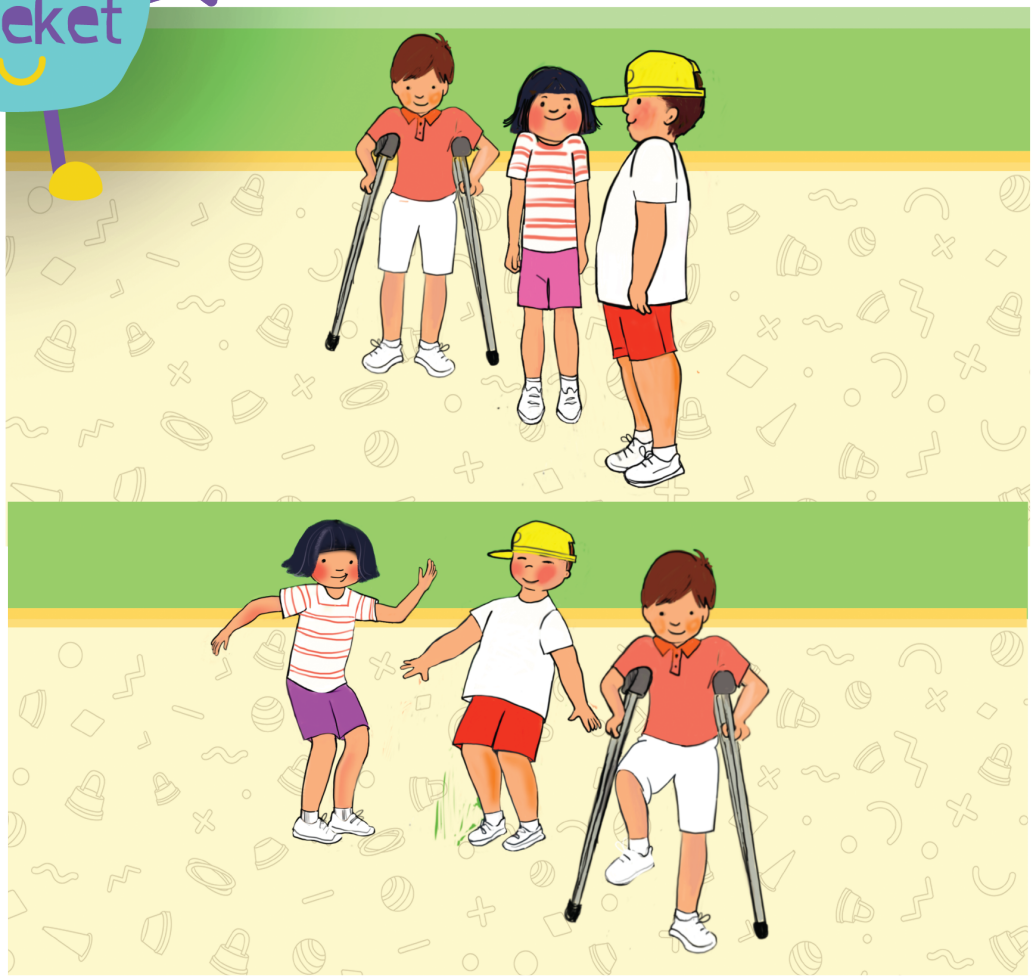

Hazırlık

- Balon (aile bireyi sayısı kadar)
- Maddenin katı, sıvı, gaz hali için uygun vücut hareketleri belirleyin. Örneğin, Katı: Kımıldamadan dur. Sıvı: Akışkan bir biçimde hareket et. Gaz: Durmadan bir yere koş
- Bir kişiyi oyunun lideri olarak belirleyin.

Güvenlik

- Çarpıp düşürülebilecek kırılgan objeleri oyun alanından uzaklaştırın.

Açıklama

- Oyun lideri herhangi bir maddenin ismini söyleyince, aile bireyleri söylenen maddenin haline uygun hareketler yaparlar. Örnek: Oyun lideri ''demir!'' dediğinde ''katı'' için belirlenen hareketleri yaparken, ''limonata!'' dediğinde ''sıvı'' için belirlenen hareketi yaparlar.
- Yanlış maddenin hareketini yapan, oyun liderinin yanında sonraki oyunu bekler.

Uygulama Önerileri

- Maddenin halleri için değişik hareketler kullanılabilir. Örneğin, Katı: Ayaklar ve kollar çapraz dur. Sıvı: Yerinde sıçra. Gaz: Sağa sola çift ayak sıçrayarak ilerle.

** Allianz Motto Hareket, Allianz Türkiye'nin Kurumsal Sosyal Sorumluluk programıdır.*

Allianz